

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XV. Plurimorum peccatorum occasiones conuiuuii inesse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

CAPVT XV.

*Plurimorum peccatorum occasiones
conuiuuii inesse.*

Licere Christianis conuiuia instituere iam datum, atq; ex altera parte non negari, quod verisimum comperio, atq; ipsius experientia quoddam quasi germen; conuiuia innumeris flagitiorum occasionibus abundare. Id præter superiori capite recensita, Christus diuitis Epulonis exemplo voluit testificari: eamq; ob causam, Diuus Petrus Apostolus reprehendit quosdam, *in conuiuuiis suis luxuriantes.* Et S. Iudas in epistola Canonica, cum inquit: *Hi sunt in epulis suis, macula, conuiuantes sine timore, semetipsos pascentes.* Et in Euangelio quoq; liberator noster omnes eos carpit, ac minis terret; qui absq; villo futuri iudicii timore conuiuuiis vacant. Ait enim: *Sicut factum est in dieb. Noë, ita erit & in diebus filii hominis. Edebant & bibebant, vxores ducebant, & dabatur ad nuptias, vsque ad diem, qua intrauit Noë in arcam, & venit diluuium, & perdidit omnes.* Et inferius eodem capite: *Si autem dixerit malus seruus in corde suo, Moram facit Dominus meus, venire, & cæperit percutere conseruos suos: manducet autem & bibat cum Ebriosis, veniet Dominus serui illius, in die qua non sperat, & hora qua ignorat, & diuidet eum, partemq; eius ponet cum hypocritis; illic erit fletus & stridor dentium.*

Quare Sancti, & orthodoxi Patres quoque, conuiuia plurimum auersati sunt; non vt per se omnino mala, ac detestanda; sed propter complures occasiones peccandi, quas inibi passim occurrere dispiciant. Vnde monet S. Gregor. de conuiuio filiorum Iob loquens: *Hoc nobis solerter intuendum, quod peractis*

Bb 24

die.

*Scaturigines
variorum
flagitiorum
conuiuia.
Luc. 16.
2. Pet. 2.*

Matt. 24.

*Conuiuia
Patres ex-
ecrantur,
ob emer-
gentes illine
peccatorum
plurimas
occasiones.
Lib. 1. Mo-
ral. in Iob.
cap. 5.*

diebus conuiuii, purgatio per singulos fit holocausti. Vir quippè sanctus nouerat, quia celebrari conuiuia sine peccato vix possent; nouerat, quia magna purgatione sacrificiorum diluendæ sunt epule conuiuiorum; & quidquid in semetipsis filii conuiuantes inquinauerant, pater, sacrificium immolando, tergebat. Nonnulla quippè sunt vitia, quæ à conuiuio separari vix possunt, aut certe nequamquam possunt. Nam cum corpus in refectiois delectatione resoluitur, cor ad inane gaudium relaxatur. Vnde scriptum est, sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. Et alio in loco: Veraciter nouimus, quia etsi per disciplina quisque custodiam, necessitatis metas, edendo non transit, accensa tamen mentis intentio, inter conuiuia torpescit; & minus, in quanto sit tentationum bello considerat, qui se per securitatem relaxat. Et quia abundare in conuiuio loquacitas solet, is qui malè hic conuiuatus dicitur, apud infernum grauius in lingua ardere perhibetur. Prima namque, malè conuiuantibus, famulatur culpa loquacitatis; post loquacitatem verò, ludendo etiam, leuitas sequitur. Nam quod edacitatem lusus sequatur, testatur scriptura sacra, quæ ait: Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere, sed priusquam ad lulum moueatur corpus, ad iocos & verba inania mouetur lingua. Hac de conuiuiorum periculis Gregorius.

Nec intempestiuè, monitum illud Clementis Alexandrini, huc affertur; cum ait: Plurimi dicunt oportere se in conuiuio relaxare, & quæ sunt seria, in auroram differre. Ego autem censeo, tunc maximè rationem esse in conuiuio adducendam. Quemadmodum nemo, qui sapit, æquum censuerit, claudere oculos, antequam eat dormitum: Ita nec rationem abesse à conuiuio,

Lib. 2. Moral. cap. 16.

Lib. 2. pedag. cap. 2.

uio, neque ante res gerendas eam præfopire, rectè insti-
tuerit. Et Beatus Petrus Chryfologus, à conuiuuiis,
ob pericula, ex ipsis, præfertim immoderata si sint,
impudentia vehementer abhorret. Sicut tetræ, in-
quit, nubes caligant cælum; sic obscurant animas, intem-
perata conuiuia, sicut ventorum turbines Elementa con-
fundunt; sic fercula congesta stomachum perturbant &
rationem. Considerandum itaque, vt Iſidori verbis v-
tar, quàm uehemēter arguantur comeſſatio & ſumptuo-
ſa conuiuia. Nam per Prophetam comminatur Dominus,
ſe hanc iniquitatem non relaxare his, qui eam libenter
ambiunt. Dicit enim per Iſaiam; Ecce gaudium & lati-
tia, occidere vitulos, & iugulare arietes, comedere car-
nes, & bibere vinum; ſi dimittetur iniquitas hæc vobis,
donec moriamini. Non ergò ad luxuriam, vel ad ſa-
tietatem, ſed tantummodo vt corpus ſuſtentetur: epulis
eſt vtendum. Nam vt Philoſophi dixerunt, cibandus eſt
venter, vt contineat animam, non vt corrumpat. Hæc
Iſidorus.

Ser. 41. de
ieiun. &
eleemoſina

Lib. 2. de
ſummo bo-
no. cap. 42.

At ego, inquiet quiſpiam, tamenſi conuiuuiis in-
terſim, nec me voluptati dedo, nec vllis me noxis
contamino: nam id impenſè allaboro, vt à labe om-
ni purum me ſeruem. Permittã ita id ſe habere. Sed
eorum qui in conuiuuiis lapſi ſunt, veſtigia me terrēt,
accedente præfertim eo, quod metuit Iſidorus: *Et ſi*
ab omni ſlagitio te contineas, periculum tamen volupta-
tis, ne vix quidem effugies. Plerunque voluptas ve-
ſcendi, inquit ipſe, ita ſub obtentu neceſſitatis ſubre-
pit, vt dum putatur ſeruire neceſſitati, voluptatis deſi-
derio ſeruiatur, nec facile diſcernitur, vtum quod
accipiat, gula, an indigentie deputeretur. Volupta-
tem verò, quaſi matrem eſſe, quam numeroſa ſe-

Excusatio
quorundã
conuiuato-
rum.

Ibidem.

quatur proles malorum, ita lippis & tonforibus notum est, ut à me non opus habeat explicari; ab omnibus verò caueri.

Apud
Stob. ser. 5.
de Tem-
perant.

Quod si tamen per fas & nefas conuiuio carere nolis, Epicteti monita ne contempnas. *Conuiuio* ritor, inquit ipse, non sumptuosus cum tristitia, sed hilaribus cum frugalitate; ut neq; per corporea, animæ decepta perturbentur, neq; corporeas voluptates contemneres, & deinde lædantur, diuitiis quidem ad præsens luxuriantia, in posterum verò morbis affligenda corpora.

Conuiuia
Coronaria
an licita?

Est verò quoddam conuiuio genus, admodum familiare Germanis, quod *coronarium* vulgò vocant, vel à Corona, quam symposiarcha, illius imponit capiti, qui proximè sequens, eodè modo omnes præsentibus, conuiuio excipere debet, vel quod quidam ex condito pactoq; conueniant, istiusmodi conuiuiones in circum omnes, & quasi coronatim instructuros. Iustus Lipsius. *Mutationes*, cum antiquis scriptoribus vocat, quasi mutuas conuiuiorum agitationes.

L. 1. Satur-
nal. serm.
cap. 19.

Subdubitatum ergò à quibusdam, an licita sint Christianis?

Ego si quod sentio proferre debeam: iudicarem non illicita esse, si mutua charitatis gratia fiant, si nimius absit luxus, si ebrietas ab illis exulet, & quæcunque Christianorum conuentibus labem aspergunt, rogitas quo fundamento nitantur? Sa cræ scripturæ. Agitarunt eiusmodi epulationes filij Job ad fraternam concordiam fouendam alendamq; quæ si licita non fuissent, sanè vir Sanctus, ipsorum pater non permisisset. Cur ergò pro filiorum peccatis Deo sacrificia obtulit? *Ne fortè*, inquit, *peccauerint filij mei*; quod animaduerteret, etiam licitissimas hominum in

in cibo potuq; conuersationes, vix ab omni lapsu immunes esse.

CAPVT XVI.

Conuiuia clericis & periculosa, & aliquando prohibita.

Clericos à conuiujs, vtpotè quæ peccatis fecundissima sint, alienissimos voluere concilia & Patres. Concilium primò Laodicænum sic statuit. *Non oportet Ministros altaris vel quoslibet clericos, aut etiam Laicos Christianos, ex Symbolis, quæ vulgus comestitia appellat, hoc est quando plures contulerunt, ad Symposia facienda, conuiuia celebrare.* Hanc ob causam quoq; sexta Synod⁹ clericis tabernarum ingressum & usum voluit interclusum. *Nulli clerico liceat tabernam aut ergasterium habere. Si enim huiusmodi tabernam ingredi prohibetur, quantò magis ministrare in ea? Si quis verò tale quid fecerit, aut cesset aut deponatur.* Alibi etiam ex concilio Carthaginensi 3. denuò prohibetur, Ingressus in tabernas, edendi, vel bibendi causa, nisi peregrinationis necessitate. Nec non in concil. Carthaginensi quarto illis interdicitur conuiujs hæreticorum, & Schismaticorum: Et in concilio Agathensi, conuiujs nuptiarum.

Quare clericum Salubriter monet S. Hieronymus. *Conuiuia tibi vitanda sunt secularium, & maxime eorum, qui honoribus tument. Turpe est, ante fores Sacerdotis Christi crucifixi, & pauperis, & qui cibo quoq; vesceretur alieno, lictores consulum & milites excubare, iudicemq; prouinciæ melius apud te prandere quam ra clericorum.*

Can. 55.

habetur c.

Nó oportet

dist. 44.

Cap. 9. ha-

betur. Can.

Nulli cle-

rico dist.

44.

Clerici

prohiben-

tur ingredi

tabernas.

Cap. 27.

habetur

Can. Cle-

rici,

c. 70. ha-

betur Can.

Clericus

24. 9. 3.

C. 39. hab.

byteri dist.

34.

Epistola ad

Nepotia-

num de vi-

ra clerico-

rum.